

Sunan (Các Điều Khuyến Khích) Trong Nghi Thức Hajj

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Saeed Bin Ali Bin Wahfi Al-Qahta-ni

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2012 - 1433

IslamHouse.com

السنن في مناسك الحج

« باللغة الفيتنامية »

سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2012 - 1433

IslamHouse.com

Nhân Danh Allah
Đấng Rất Mực Độ Lượng
Đấng Rất Mực Khoan Dung

أَحْمَدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى وَرَسُولِ اللَّهِ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ، وَمَنْ وَالَاهُ ...
أَمَّا بَعْدُ:

Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng lên Allah, cầu xin sự bằng an và phúc lành cho Thiên sứ của Allah ﷺ, cho gia quyến của Người, các bạn đạo của Người cũng những ai nói theo con đường tốt đẹp của họ.

Quả thật, một cuộc hành hương Hajj được chấp nhận nơi Allah là một điều mong ước to lớn đối với tín đồ có đức tin, bởi phần thưởng xứng đáng dành cho nó là Thiên Đàng hạnh phúc. Và cuộc hành hương Hajj đó là cuộc hành hương không có Riya (sự phô trương để lấy tiếng tăm, để thể hiện một mục đích nào đó, tâm không thực sự hướng về Allah một cách trọn vẹn), không phạm vào điều tội lỗi trong suốt thời gian thực hiện nó cũng như không làm điều tội lỗi sau khi đã hoàn thành nó, và cuộc hành hương đó đã được thực hiện đúng theo các nguyên tắc, các giáo điều được qui định một cách trọn vẹn từ các điều kiện cần thiết, các Rukun (nghi thức nền tảng bắt buộc), các Wajib (cũng là nghi thức bắt buộc nhưng không phải là nền tảng), các nguyên tắc lễ nghĩa cùng với những nghi thức khuyến khích được gọi là Sunan. (Xem thêm trong: *Giải thích của Nawawi về quyền*

Sahih Muslim (9/199), và Fathu-Bari của Ibnu Hajar (3/382).

Thứ nhất: Sunan Ihram (những điều khuyến khích làm trong nghi thức Ihram):

1- Trước khi Ihram, nên cắt móng tay, chân, tỉa râu mép, nhổ lông nách, cạo và làm sạch phần tóc ở bộ phận sinh dục mục đích làm sạch cơ thể khỏi những dơ bẩn và mùi hôi, và đó cũng là những điều khuyến khích nằm trong phần Sunan Fitrah (những điều tự nhiên khuyến khích làm) như Abu Huroiroh đã thuật lại rằng Nabi ﷺ đã nói:

« الْفِطْرَةُ خَمْسُ الْحِتَانِ وَالْإِسْتِحْدَادُ وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ وَتَنْفُؤُ الْإِبْطِ وَقَصُّ الشَّارِبِ » البخاري، برقم ٥٨٨٨، ٥٨٩٠، ومسلم، برقم ٢٥٧.

“Có năm điều Fitrah (tự nhiên nên làm): cắt da quy đầu, cạo sạch tóc của bộ phận sinh dục, cắt móng tay chân, nhổ lông nách, và cắt tỉa râu mép” (Albukhari số 5888, 4890 và Muslim số 257).

2- Tắm rửa sạch sẽ khi Ihram, bởi Hadith từ lời thuật của Zaid bin Thabit رضي الله عنه rằng ông đã nhìn thấy Nabi ﷺ cởi y phục thông thường của Người ra rồi Người tắm (đổ vào Ihram). (Tirmizhi: số Hadith 830, Ibnu Khuzaimah:4/161, và được Albani xác thực trong Sahih Tirmizhi: 1/433, và ông đã trích dẫn làm dẫn chứng nói về Ihram).

3- Xức dầu thơm, nước hoa lên cơ thể trước khi Ihram. Bà A'ishah رضي الله عنها nói: **“Khi Thiên sứ của Allah ﷺ muốn vào Ihram, Người xức dầu thơm với loại dầu thơm tốt nhất mà Người có được, tôi thấy Người xức lên đầu và**

hàm râu của Người”. (Albukhari: số Hadith 1538, 271, 5918, 5923, và Muslim: số Hadith 1190).

4- Nam giới Ihram trong bộ trang phục Ihram màu trắng (bộ Ihram gồm hai mảnh, một mảnh cho thân dưới và một cho thân trên). Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« **الْبُسُؤُا مِنْ ثِيَابِكُمْ الْبَيَاضُ فَإِنَّهَا مِنْ خَيْرِ ثِيَابِكُمْ وَكَفَّفْنَا فِيهَا مَوْتَاكُمْ** ... ». أبو داود، بلفظه، كتاب الطب، باب في الأمر بالكحل، برقم ٣٨٧٨، والترمذي، كتاب الجنائز، باب ما يستحب من الأكفان، برقم ٩٩٤، وابن ماجه، كتاب الجنائز، باب ما جاء فيما يستحب من الكفن، برقم ١٤٧٢، وصححه الألباني في صحيح الترمذي، ٥٠٢/١.

“Các người hãy mặc y phục màu trắng bởi đó là y phục tốt nhất cho các người, và hãy dùng nó để liệm các thi thể của các người...” (Abu Dawood ghi lại trong Kitab về dầu thơm số 3878, Tirmizhi ghi lại trong Kitab “an táng cho người chết” chương “những điều khuyến khích trong việc liệm thi hài” số 994, và Ibnu Ma-jah ghi lại trong Kitab “an táng cho người chết” chương “những điều khuyến khích làm trong việc liệm thi hài” số 1472, và Hadith được Albani xác thực trong bộ Sahih Tirmizhi 1/502).

5- Ihram trên đôi dép, bởi Hadith từ Abdullah bin Umar رضي الله عنه thuật lại rằng Nabi ﷺ có nói:

« **وَلْيُحْرِمَ أَحَدُكُمْ فِي إِزَارٍ وَرِدَاءٍ وَنَعْلَيْنِ** ». رواه أحمد، ٣٤/٢، وذكره الحفاظ في التلخيص، ٢٣٧/٢، وعزاه لأبي عوانة بسند على شرط الصحيح.

“Và các người hầy Ihram trong hai mảnh vải và trên đôi dép” (Ahmad: 2/34, Alhafzhi có đề cập trong bộ Talkhis (tóm lược): 2/237).

6- Ihram sau giờ lễ nguyện Salah bắt buộc, bởi Nabi ﷺ đã Ihram sau giờ lễ nguyện Salah Zhuhur. Ông Ibnu Abbas ﷺ nói: **“Thiên sứ ﷺ dâng lễ nguyện Salah Zhuhur tại Zhul-Hulayfah, sau đó, Người cho đôi con lạc đà của Người đến và Người đã rạch vào phần da bên phải chiếc bấu của nó để làm dấu, rồi Người treo đôi dép lên cổ của nó, rồi leo lên lưng nó, và khi Người đã chỉnh đốn tư thế ngồi để chuẩn bị khởi hành thì Người định tâm vào Hajj...”** (Muslim, số Hadith 25 – (1243).

Tuy nhiên, nếu như người làm Hajj không Ihram vào đúng giờ lễ nguyện Salah bắt buộc thì y hầy dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at cho Sunnah Wudu bởi Nabi ﷺ đã cởi y phục của Người và tắm và giáo luật đã qui định cho các tín đồ dâng lễ nguyện Salah Sunnah hai Rak-at sau khi lấy Wudu. Và hoàn toàn đúng nếu như người làm Hajj dâng lễ nguyện vào bất cứ thời điểm nào của ngày và đêm. Và khi y muốn Ihram tại Miqat Zhul-Hulayfah nhưng lại dâng lễ nguyện Salah tại thung lũng Al’aqiq Salah bắt buộc hay Sunnah rồi sau đó định tâm vào Ihram thì cũng không vấn đề gì, bởi Umar bin Khattab ﷺ thuật lại: Tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói tại Thung lũng Al’aqiq:

« أَتَانِي اللَّيْلَةَ آتٍ مِنْ رَبِّي فَقَالَ صَلَّى فِي هَذَا الْوَادِي الْمُبَارَكِ وَقُلْتُ عُمْرَةً فِي

حَجَّةٍ » البخاري، برقم ١٥٣٤.

“Vào một đêm, Thượng Đế của Ta đến, Ngài nói với Ta: Hãy dâng lễ nguyện Salah tại thung lũng ân phúc này và hãy nói Umrah trong cuộc hành hương Hajj” (Albukhari, số Hadith 1534).

7- Tahmid (nói Alhamdulillah: mọi lời ca ngợi và tán dương dâng lên Allah), Tasbih (nói Subha-nollah: Vinh quang thay Allah), Takbir (nói Ollohu-Akbar: Allah vĩ đại nhất) khi đã ngồi trên phương tiện du hành trước khi nói lời Talbiyah. Bởi theo Hadith của Anas رضي الله عنه thuật lại: Thiên sứ của Allah ﷺ và chúng tôi đã dâng lễ nguyện Salah tại Madinah Zhuhur bốn Rak-at, và Asr tại Zhul-Hulayfah hai Rak-at, sau đó, Người ngủ lại ở đó cho đến sáng rồi Người leo lên lưng con lạc đà, Người chỉnh đốn tư thế ngồi rồi Người nói: Alhadulillah, Subha-nolloh, Ollohu-Akbar, sau đó, Người định tâm vào Hajj cùng với Umrah, và tất cả mọi người định tâm vào Hajj cùng với Umrah. *(Albukhari, Kitab Hajj, chương Tahmid, Tasbih, Takbir trước khi định tâm lúc leo lên lưng con vật cưỡi, số Hadith 1551).*

Alhafizh Ibnu Hajar رحمته الله nói: câu nói ((lúc leo lên lưng con vật cưỡi)) có nghĩa là sau khi đã chỉnh đốn tư thế ngồi trên lưng con vật cưỡi để sẵn sàng khởi hành chứ không phải lúc đặt chân để bước leo lên con vật, và đây là việc làm khuyến khích trước khi định tâm vào Hajj, và thật sự có rất ít lời phản đối về điều này với dẫn chứng xác thực. *(Xem Fathu-Bari của Ibnu Hajar: 3/412).*

8- Việc nói lời Talbiyah và định tâm vào Hajj khi nào đã ngồi chỉnh tề trên con vật cưỡi (phương tiện của thời nay) với tư thế sẵn sàng cho khởi hành, bởi Hadith của Ibnu

Umar رضي الله عنه đã nói: “*Nabi صلى الله عليه وسلم định tâm vào Hajj khi đã ngồi với tư thế sẵn sàng cho cuộc hành trình*”. (Albukhari: số Hadith 1553, 166, 1514, 1609, 2865, 5151, và Muslim: số Hadith 1186).

9- Định tâm và nói lời Talbiyah nên hướng mặt về Qibah. Nafia thuật lại rằng: ((Ibnu Umar رضي الله عنه khi dâng lễ nguyện Salah Fajr tại Zhul-Hulayfah xong thì ông cho đòi con vật cưỡi của ông, tôi đã mang con vật đến cho ông, ông cưỡi lên lưng nó, chỉnh đốn tư thế ngồi, hướng mặt về Qiblah rồi nói Talbiyah, khi đã tới Alharam đến chỗ Zhatuwa thì ông không ngưng Talbiyah và ngủ lại đó đến sáng, sau đó ông dâng lễ nguyện Fajr, rồi ông tắm, ông cho rằng Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم đã làm như thế.)) (Albukhari, số Hadith 1553).

Và tôi (tác giả) đã nghe Sheikh của chúng tôi, Bin Bazz رحمته الله nói: ((Đây là bằng chứng về việc hướng mặt về Qiblah lúc định tâm vào Hajj, và nó là một ghi chú đúng đắn)) (Tôi đã nghe ông trong lúc ông nói về Sahih Bukhari, Hadith 1553). Và Albani رحمته الله nói: ((Quả thật, Abu Na'im đã có liên hệ đến điều này trong Almustakhrij)) (Tóm tắt Sahih Bukhari, Kitab Hajj, chương 29, 1/459).

10- Nói lớn tiếng lời Talbiyah, bởi Hadith của Sa-ib bin Khalad رضي الله عنه đã thuật lại, Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم nói:

« أَتَانِي جِبْرِيلُ فَأَمَرَنِي أَنْ أَمُرَ أَصْحَابِي أَنْ يَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالتَّلْبِيَةِ » أبو داود، برقم ۱۸۱۴، والترمذي، برقم ۸۲۹، وابن ماجه، برقم ۱۹۲۶، وصححه الألباني، في صحيح الترمذي، ۴۳۳/۱، وتقدم تخريجه في التلبية.

“Đại Thiên thân Jibril đã đến gặp Ta, y bảo Ta ra lệnh cho các bạn đạo của Ta nói lớn tiếng lời Talbiyah” (Abu Dawood số Hadith 1814, Timizhi số Hadith 829, Ibnu Majah số Hadith 1926, và Hadith được Albani xác thực trong bộ Sahih Tirmizhi: 1/433).

Thứ hai: Các việc làm Sunnah khi vào Makkah.

1- Ở qua đêm tại thung lũng Zu Tuwa, bởi Hadith của Nafia thuật lại về Ibnu Umar: ((Ibnu Umar رضي الله عنه khi đã tới Alharam đến chỗ Zha-Tuwa thì ông không ngưng Talbiyah và ngủ lại đó đến sáng, sau đó ông dâng lễ nguyện Fajr, rồi ông tắm, và ông cho rằng Thiên sứ của Allah ﷺ đã làm như thế.)) (*Albukhari, số Hadith 1553*).

Còn việc ngưng nói lời Talbiyah khi đã vào đến Alharam thì tôi (tác giả) đã nghe Sheikh của chúng tôi, Bin Bazz رحمته الله nói: ((Những gì được lưu giữ từ Nabi là Người đã nói lời Talbiyah ngay cả khi trong Tawaf, còn Hadith trên là theo sự Ijtihad riêng của Ibnu Umar رضي الله عنه)). (*Tôi nghe Sheikh nói về xác nhận Sahih Bukhari, Hadith số 1573*).

12- Tắm để đi vào Makkah, bởi Hadith của Nafia được nói trên rằng Ibnu Umar رضي الله عنه đã làm như vậy và ông cho rằng Nabi ﷺ đã làm như thế.

13- Đi vào Makkah lúc ban ngày, bởi Nafia nói rằng Ibnu Umar رضي الله عنه đã làm như thế và ông nói: ((Nabi ﷺ đã ở qua đêm tại Zu Tuwa cho đến sáng rồi sau đó Người vào Makkah.)) (*Albukhari, Kitab Hajj, chương “đi vào Makkah ban ngày hoặc ban đêm”, số Hadith 1574*).

Và tôi (tác giả) nghe Sheikh của chúng tôi, Bin Bazz رحمته الله nói: ((Đây sẽ là điều tốt hơn nếu thuận tiện dù là thực hiện Umrah hay thực hiện Hajj, còn nếu đi vào Makkah trong đêm thì cũng không vấn đề gì.)) (*Tôi nghe Sheikh xác nhận về sự Sahih của Bukhari, Hadith số 1574*).

4- Đi vào Makkah từ hướng ở trên cao và khi trở ra thì trở ra từ hướng ở phía dưới thấp nếu thuận tiện không có trở ngại. Bởi bà A'ishah رضي الله عنها nói: “Quả thật, khi Nabi ﷺ vào Makkah thì Người vào từ phía trên cao của nó và khi trở ra Người trở ra từ nơi phía dưới thấp của nó”.

Và phần trên cao của Makkah là Kada' và phần dưới thấp của nó là Kuda, và đây là hai điểm của Makkah, một lối đi ở trên cao và một lối đi ở dưới thấp. Tôi đã nghe Sheikh của chúng tôi, Bin Bazz رحمته الله, nói: ((Người dân Makkah thường nói: Hãy đi vào và mở ra, và đi ra và đóng lại, Kada' và Kuda)) (*Tôi nghe Sheikh xác nhận về sự Sahih của Bukhari, số Hadith 1579*).

Và ông Ibnu Umar رضي الله عنه thuật lại: “Thiên sứ của Allah vào Makkah theo lối từ trên cao và trở ra từ lối ở dưới thấp” (*Albukhari: Kitab Hajj, chương “đi vào Makkah từ lối nào”, số Hadith 1575, và Muslim: Kitab Hajj, chương “Khuyến*

khích vào Makkah từ lối ở trên cao và trở ra từ lối ở dưới thấp, số Hadith 1257).

Và đây chỉ mang tính chất tốt hơn và hoàn thiện hơn, tôi (tác giả) nghe Sheikh của chúng tôi, Bin Bazz , nói: ((Và đây cũng chỉ mang tính chất tốt hơn và hoàn thiện hơn)) (*Tôi nghe Sheikh xác nhận về sự Sahih của Bukhari, số Hadith 1575).*

5- Bước vào Thánh đường Alharam bằng chân phải trước, đồng thời đọc du-a khi vào Thánh đường. (bài du-a sẽ được nói trong phần “cung cách đi vào Makkah” insha-Allah).

Thứ ba: Những điều Sunnah (khuyến khích) trong nghi thức Tawaf ngôi đền Ka’bah.

1- Tawaf Qudum đối với người làm Hajj dạng Qarin và Ifrad.

2- Chào Salam, hôn cục đá đen đồng thời Takbir, hoặc có thể đưa tay chào đến và Takbir.

3- Chào Salam Ruknul-Yamani (góc thứ tư tính từ góc có cục đá đen).

4- Chạy bộ trong ba vòng đầu tiên, và đi bộ trong bốn vòng còn lại, đó là cho Tawaf Umrah và Tawaf Hajj lần đầu.

5- Để hờ vai bên phải trong lúc Tawaf Umrah và Tawaf Hajj tức Tawaf Qudum khi mới vào Makkah.

6- Du-a và Zikir trong lúc Tawaf.

7- Tawaf gần Ka'bah nếu không gặp trở ngại và khó khăn.

8- Trước khi dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at sau khi đã hoàn tất Tawaf thì đọc câu kinh:

﴿ وَأَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى ﴾ [سورة البقرة: ١٢٥]

﴿Và các người hãy lấy chỗ đứng của Ibrahim làm địa điểm dâng lễ nguyện Salah.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 125).

9- Dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at sau khi đã Tawaf.

10- Trong lễ nguyện Salah hai Rak-at sau Tawaf, ở Rak-at đầu, sau bài Fatihah đọc chương 109 – Al-Kafirun

﴿ قُلْ يَتَّخِئَهَا الْكٰفِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عٰبِدُ مَا عٰبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾ ﴾

Và ở Rak-at thứ hai, sau bài Fatihah đọc chương 112 – Al-Ikhlâs:

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾ ﴾

11- Uống nước Zamzam sau khi đã hoàn tất lễ nguyện Salah sau Tawaf, cho nước lên đầu. Quả thật Nabi ﷺ đã uống nước Zamzam sau Tawaf Qudum và Tawaf Ifa-

dah.

12- Khi hoàn tất xong hai Rak-at lễ nguyện Salah Tawaf thì theo Sunnah khuyến khích trở lại vị trí cục đá đen, chào Salam rồi đi ra và tiến về đồi Safa, trong Musnad của Ahmad rằng Nabi ﷺ đã trở lại cục đá đen sau lễ nguyện Salah Tawaf để chào Salam đến nó, sau đó Người uống nước Zamzam, rồi Người trở lại cục đá đen để chào Salam rồi Ngồi tiến về phía đồi Safa. (Đây là bằng chứng về những điều khuyến khích trong Tawaf, xem: *Sharh Kabir của Ibnu Quda-ma 9/124, và Alkafi của Ibnu Quda-ma 2/414, trong Al-Iqna của Haja-wi 2/13, Mufi-dul Anam của Ibnu Jasir 1/268*).

Thứ tư: Những Sunnah trong nghi thức Sa-i giữa đồi Safa và Marwah.

1- Nên có sự liên tục giữa Sa-i và Tawaf, đừng để cách quãng quá lâu.

2- Đi lên trên đồi Safa và Marwah, riêng phụ nữ chỉ cần bắt đầu từ chân đồi và kết thúc ở Marwah.

3- Đọc câu kinh:

﴿ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ﴾ [سورة البقرة: ١٥٨]

«Quả thật, đồi Safa và đồi Marwah là một trong biểu hiệu của Allah.» (Chương 2 – Albaqarah, cau 158).

Và đọc câu: « أَبَدًا بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ . “Abda-a bima bada-ollohu bihi”.

4- Hướng mặt về Qiblah khi ở đồi Safa.

5- Đọc lời Du-a và Zhikir như giáo luật đã qui định khi ở trên đồi Safa đồng thời ngửa đôi bàn tay lên.

6- Che kín phần Awrah trong suốt thời gian Sa-i giữa Safa và Marwah.

7- Tránh xa những thứ dơ bẩn.

8- Sa-i trong thể trạng đã có nước wudu hoặc tắm đối với người Junub.

9- Chạy nhanh trong khoảng giữa hai vạch đèn màu xanh, trừ phụ nữ.

10- Zikir và Du-a trong suốt thời gian Sa-i giữa đồi Safa và Marwah.

11- Trên đồi Marwah cũng nói và làm giống như trên đồi Safa, ngoài trừ một việc là không đọc câu kinh.

12- Các dòng Sa-i nên liên tiếp nhau chớ ngắt quãng, bởi quan điểm đúng nhất không yêu cầu phải có sự liên tục nối tiếp nhau giữa các dòng Sa-i, do đó nên thực hiện nối tiếp nhau là điều cần trọng hơn. (*theo bộ tổng hợp Fatawa của Bin Bazz, 16/139, 17/232, 343 – 346*).

Thứ năm: Các Sunnah đi ra Mina vào ngày mồng tám (ngày Tarwih).

1- Những điều cần làm giống như những gì đã làm ở Miqat từ việc tắm rửa, vệ sinh thân thể, cắt móng tay chân, cạo lông tóc ở bộ phận sinh dục, nhổ lông nách, tỉa râu và thay bộ y phục Ihram (gồm hai mảnh: một che thân trên và một cho thân dưới).

Các điều Sunnah của nghi thức Hajj . . .

2- Định tâm Ihram cho Hajj vào ngày Tarwih từ ngay nơi hiện đang có mặt.

3- Dâng lễ nguyện Salah Zhuhur, Asr, Maghrip, Isha', Fajr vào các giờ của nó, đồng thời rút ngắn các lễ nguyện bốn Rak-at thành hai Rak-at.

4- Ở qua đêm tại Mina nguyên đêm Arafah (đêm mồng tám, sáng mồng chín) cho đến khi đã dâng lễ nguyện Fajr xong và mặt trời đã mọc.

Thứ sáu: Các Sunnah dừng chân ở Arafah.

1- Dừng chân ở khu vực Namirah nếu không gặp khó khăn và trở ngại.

2- Trong ngày Arafah, dâng lễ nguyện Salah Zuhur và Asr theo hình thức Jam'u (gom lại cùng một giờ) và Qasr (rút ngắn bốn Rak-at thành hai Rak-at) tại Namirah nay sau khi mặt trời nghiêng bóng.

3- Hướng mặt về Qiblah trong thời gian ở Arafah.

4- Người thực hiện Hajj hãy tìm một ngọn núi làm vật chắn giữa mình với Qiblah nếu thuận tiện.

5- Hãy giữ thể trạng taharah (đã tẩy sạch thân thể) trong suốt thời gian Du-a và Zikir Allah, Đấng Tối Cao.

6- Du-a và Zikir cho thật nhiều, hãy cầu xin Allah tha thứ và cứu rỗi, hãy ngửa đôi bàn tay lên trong lúc Du-a.

Thứ bảy: Các Sunnah ở tại Muzdalifah

1- Dâng lễ nguyện Salah Maghrib và Isha' dưới hình thức Jam'u và Qasr khi vừa tới nơi Muzdalifah.

Các điều Sunnah của nghi thức Hajj . . .

2- Ngủ sớm để lấy sức cho các việc làm trong ngày Nahr (tức ngày mồng mười: ngày giết tế súc vật).

3- Sau khi dâng lễ nguyện Salah Fajr xong hãy đứng ngay tại biểu hiệu của Haram, hướng mặt về Qiblah và Zikir Allah, Đấng Tối Cao.

4- Du-a, Takbir, Tahlil sau giờ Fajr và rời đi trước lúc mặt trời mọc.

5- Di chuyển nhanh trên khu vực được gọi là bên trong của Mahshar nếu thuận tiện.

Thứ tám: Các Sunnah trong ngày Nahr tức ngày mồng mười

1- Trong suốt thời gian ném trụ Jamarat Aqabah hãy đứng sao cho bên trái của cơ thể hướng về Makkah và Mina nằm ở bên phải.

2- Việc ném các trụ Jamarat tốt nhất là vào giờ Dhuha (từ 8h đến 11h) nếu không gặp khó khăn và trở ngại.

3- Mỗi lần ném một viên đá là mỗi lần đọc Takbir (Ollohu-Akbar).

4- Ngừng đọc Talbiyah lúc ném trụ Jamarat Aqabah.

5- Bắt đầu Takbir để thay lời Talbiyah.

6- Các việc làm trong ngày Nahr nên theo trình tự: ném trụ Jamarat, giết tế súc vật, cạo đầu, Tawaf Ifa-dah và Sa-i nếu như phải Sa-i. Trường hợp các việc làm không theo trình tự này thì cũng không vấn đề gì.

Thứ chín: Các Sunnah trong những ngày Tasriq (ngày 11, 12 hoặc thêm ngày 13)

Các điều Sunnah của nghi thức Hajj . . .

1- Du-a tại trụ Jamarat thứ nhất sau khi ném đá xong: tiến về phía trước một chút rồi hướng mặt về Qiblah và Du-a cho thật lâu.

2- Du-a tại trụ Jamarat thứ hai sau khi ném đá xong: tiến về phía trước một chút, đứng hướng mặt về Qibal và cầu xin Allah.

3- Không đứng lại để Du-a sau khi ném trụ Jamarat thứ ba, mà hay rời đi ngay khi ném xong.

4- Trong suốt thời gian ném các trụ Jamarat, nên để cơ thể trong thể trạng Taharah (đã tẩy sạch) bởi vì trong thời gian đó cũng có sự tụng niệm và Du-a Allah.

Thứ mười: Các Sunnah cho Tawaf chia tay (nghi thức cuối cùng Hajj).

1- Ngủ qua đêm trên nền đất trước khi chia tay nếu thuận tiện, sau đó Tawaf và rời khỏi hành.

2- Nên Tawaf chia tay độc lập một mình nó đừng gộp chung với Ifa-dah, tức Tawaf Ifa-dah vào ngày Nahr và Tawaf chia tay vào ngày khởi hành rời đi.

3- Dâng lễ nguyện Salah hai Rak-at sau Tawaf, Rak-at đầu sau bài Fatihah đọc chương Kafirun, và Rak-at thứ hai sau bài Fatihah đọc chương Al-Ikhlash.

4- Hãy rời đi từ khu dưới thấp của Makkah – Kuda nếu không gặp trở ngại.

Allah mới là Đấng hiểu biết hơn hết!

Các điều Sunnah của nghi thức Hajj . . .

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ
بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

Cầu xin Allah ban sự bằng an và phúc lành cho Nabi ﷺ của chúng con và cho gia quyến của Người, cho tất cả các bạn đạo của Người ﷺ và những ai tiếp bước theo họ trên con đường ngay chính đến Ngày tận thế.

